

## NOVÉ KNIHY

Plačková S., Kresánek J., Cagaňová B.

**Intoxikácie hubami, rastlinami a živočíšnymi toxínmi.**

Bratislava: Herba 2013; 176 s. ISBN 978-80-89631-10-0.

Národné toxikologické a informačné centrum SR v Bratislave a jeho pracovníci zohrávajú nezastupiteľnú funkciu pri zabezpečovaní zdravotnej starostlivosti pre našich občanov pri akútnych otravách. Jeho pracovníci PharmDr. Silvia Plačková, PhD., MPH., prof. MUDr. Jaroslav Kresánek, PhD., a PharmDr. Blažena Cagaňová, PhD., si postavili úlohu zovšeobecniť bohaté skúsenosti a poznatky, ktoré získali pri tejto náročnej práci, a poskytnúť ich širokej medicínskej, farmaceutickej, ale i laickej verejnosti. Výsledkom tohto procesu je monografia s vyššie uvedeným názvom.

V jej úvode autori stručne načrtávajú základný diagnosticky a liečebný postup pri intoxikáciách.

Jadrom publikácie sú tri kapitoly. V prvej sa popisujú intoxikácie hubami. Otravy hubami rozdelili do 8 skupín podľa syndrémov (gastroenterodysleptický, muskarínový-parasympatomimetický, psilocybínový, panterínový,

gyromitrínový (hepatotoxický), cyklopeptidový-faloidný, hepatorenálny, antabusový, orelanínový (nefrotoxický).

V každej skupine popisujú symptómy otravy, mechanizmus účinku, toxicitu, terapiu, špecifické poznámky a podrobne huby, ktoré vyvolávajú tieto syndrómy.

V druhej kapitole popisujú intoxikácie z 35 rastlinami. Informácie o jednotlivých rastlinách majú štandardný obsah, v ktorom je uvedený slovenský, český a latinský názov, čeľaď, vzhľad, listy, plody, ďalej sa uvádzajú najdôležitejšie obsahové látky, toxicita, symptómy, kazuistika a terapia

V tretej kapitole popisujú intoxikácie živočíšnymi toxínmi (hady, jedovaté ryby, obojživelníky, škorpióny, blanokrídlavce, včely, osy a mravce).

Analýza obsahu a formy spracovania tohto recenzovaného diela ukazuje, že je napísané veľmi stručne, racionálne a výstižne s uvedeným v súčasnosti najnovších informácií, ktorými táto tematika disponuje. Jednotlivé texty sú doplnené priliehavými ilustráciami.

Som toho názoru, že autori sa v plnej miere zhostili svojho cieľa a vydanie tejto monografie možno považovať za pozitívny edičný čin.

*J. Čižmárik*

Vitková Z., Herdová, P.

**Extrakčné metódy vo farmaceutickej technológii.**

FELIA, s. r.o., Bratislava, 123 s.

ISBN 978-80-971512-1-8

Frekvencia využívania a množstvo typov extrakčných metód v každodennej farmaceutickej praxi je veľmi vysoké a prekonalo od ich vzniku, dodnes vývojovú etapu, ktorá má na pokrokoch vo farmácii jeden z najdôležitejších podielov.

O zovšeobecnenie súčasného stavu v týchto metódach sa pokúsili doc. RNDr. Zuzana Vitková, PhD., a PharmDr. Petra Herdová, PhD., vysokoškolské učiteľky Katedry galenickej farmácie Farmaceutickej fakulty Univerzity Komenského Bratislave. Výsledkom tohto ich zámeru a cieľa je učebnica – monografia.

V nej po úvode a definovania základných farmaceutických pojmov, objasňujú význam extrakčných metód a ich polohu vo farmaceutickej technológii.

Jadrom diela je 15 kapitol (rozdelených podľa základných fyzikálno-chemických princípov jednotlivých separačných metód), ktoré sú napísané tak, že v ich úvode autorky stručne vysvetľujú podstatu metódy a následne interpretujú vlastný proces využitia vo farmaceutickej technológii s aplikáciou na platné vydania Európskeho liekopisu a Českého liekopisu a Slovenského farmaceutického kodexu.

Analýza obsahu recenzovaného diela ukazuje, že je napísané logicky, stručne a komplexne tak, že vystihuje súčasný stav využitia separačných metód vo farmaceutickej technológii.

V súčasnom období vo farmaceutickej literatúre nevidujeme dielo, ktoré by takouto formou ilustrovalo a popisovalo túto dôležitú oblasť, a preto som rád, že týmto titulom sa jeho vydaním tento evidovaný nedostatok odstráni.

Som pevne presvedčený, že na základe obsahu a formy spracovania, bude toto dielo vhodné pre širokú farmaceutickú, chemickú, ale i prírodovedeckú komunitu.

*J. Čižmárik*